

572
1975

1975 01 03 05 31 30 N 2

ՀԱՅՈՒԹ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ସାହଚାରଣରେଣ୍ଟ ଧର୍ମବିଜ୍ଞାନୀ

ଶବ୍ଦ ଶିଖିବାରେ

ଗପ୍ତିର୍ବ୍ୟାଲା,
ଗପ୍ତିର୍ବ୍ୟାଲା,
ମିନ୍ଦିଳି ତାରି ଗପ୍ତିର୍ବ୍ୟାଲା.
ନିର୍ତ୍ତି ଧାର୍ତ୍ତିଳି ମିନ୍ଦିଳି ତାରିକ୍ଷେ,
ଗନ୍ଧ ଗ୍ରିତ,
ଫେରା ନିର୍ମିଳା!
ପ୍ରକାଶ ମତିରେ ମନ୍ଦିରକ୍ଷେତ୍ର
ଦାର୍ଶି ଧାର୍ଦ୍ଦା, ଗପ୍ତିର୍ବ୍ୟାଲା.
ଫୁଲ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିର୍ତ୍ତି ଧାର୍ଦ୍ଦା,
ଗନ୍ଧ ଗ୍ରିତ,
ଫେରା ନିର୍ମିଳା!

ଗପ୍ତିର୍ବ୍ୟାଲା,
ଗପ୍ତିର୍ବ୍ୟାଲା,
ନିତିଳି ପ୍ରେରିଦ ଧାର୍ତ୍ତିର୍ବ୍ୟାଲା.
ନିର୍ତ୍ତି ଧାର୍ଦ୍ଦାରେ ତମିଳି ପ୍ରେରିଦିନିଙ୍କେ
ଗନ୍ଧ ଗ୍ରିତ,
ଫେରା ନିର୍ମିଳା!
ନାଶିମାର୍କି ବାସାରର୍ବ୍ୟାଲା
ଓ ମନ୍ଦିରରେ ଧାର୍ଦ୍ଦା ଧାର୍ଦ୍ଦା.
ମୃକ୍ତ, ମୃକ୍ତି ନାଶିରତ୍ତିର୍ବ୍ୟାଲା
ରନ୍ଧରରେ ଶ୍ରୀପାଦପୂଜା!

ବାବାରୁ ତାମାର ନିର୍ମିଳାମଣି

ଭାଲୁଙ୍କଟି ପଠାଏନ୍ତି, ଭାଲୁଙ୍କଟି ଫା

ବାଜାରରୁ ହେଉଥାଏ

ଭାଲୁଙ୍କଟି ଫିର୍ଖିନ୍ଦି,
ଭାଲୁଙ୍କଟି ମୁହିନ୍ଦି,
ଭାଲୁଙ୍କଟି ମତ୍ତବି,
ଭାଲୁଙ୍କଟି ଫା
— ଶେରିବାର,— ଉତ୍ତରର୍କ ଘୃଣିବା,
କେ କୁନ୍ଦରାଧ ପୂରିବିଲାଏ...
ଶେରିବା ଦିଗ୍ମଦି, ପ୍ରଭାତପତନମଧ୍ୟ,
ଶେରିବା ନୁହିବିଲାଏ—
ଭାଲୁଙ୍କଟି ଫିର୍ଖିନ୍ଦି,
ଭାଲୁଙ୍କଟି ମୁହିନ୍ଦି,
ଭାଲୁଙ୍କଟି ମତ୍ତବି,
ଭାଲୁଙ୍କଟି ଫା.
— ଶେରିବାର,— ଅମ୍ବିବା ଏକଲା
ଗୁର୍ରିବା ରା ନୁହିବିଲା,—
ଭାଲୁଙ୍କଟି ଫିର୍ଖିନ୍ଦି,
ଭାଲୁଙ୍କଟି ମୁହିନ୍ଦି,
ଭାଲୁଙ୍କଟି ମତ୍ତବି,
ଭାଲୁଙ୍କଟି ଫା.

୧୯୮୫

ავთაური

ნოდარ ქეჩლიძე

ბიჭები სოფლის ბოლოს, წყაროსთან შეეღრიცებოლნენ ხოლმე, სიმაღლისცდა მიხედვით ჩამჭრილი უფეხის ბაკა-ბუკით გაუყვებოლნენ გზა-წყრილს: — ერთი, ორი, ერთი, ორი! — მოახიანად იძახდა წლოვანებით ყველაზე უფრო-სი — ზურიკო, ბიჭების შეუცლელი მეთაური.

ზურიკოს სიტყვა უყვლოთის კანონი იყო. თუკი ვინმე რამეს დაშვებულა, მეთაური მეცრად სჯიდა. უფრო ჩშირად ყველაზე უმცროსს — პატარა ვანოზე ტყდებოდა ჯონი...

ერთ დღეს, ვანომ მორიგი „დანაშაული“ ჩაიდინა: შეკრებაზე დაიგვიანა. ბოლოს, როგორც იჯა გამოჩნდა.

— ის ვინდა მოჰყება? — იყითხა ზურიკო და ვანის გვერდით მომავალ ყმაწევილს თვალი დაადგა.

ვერავინ ვერ იუნო.

— გაბარჯობათ! — მორიგებით მიესალმა ჩამოწყვეტულ ბიჭებს ვაწო.

— რატომ დაგვიანე? — მეცრად ჰქითხა

ზურიკომ, — მაგისტრის ხომ იცი, რა მოგელის? — ვიცი! — თავი დააქნია ვანომ.

— ჩემი ბრალია, აპატიგო! — ჩამოწყილდა.

— შენ რა გევია? — ჰქითხა ზურიკომ.

— გია!

— ქალაქელი ხარ?

— დიახ!.. ვანის მეზობლადა ვარ სტუმრად.

— აბა, წაევდით! — ბრანა მეთაურმა, — ერთი, ორი, ერთი, ორი!..

გაწალიერებული ბიჭები უხმოდ გაუყვნენ ბილიკს. მწკრიცეს არც ვანო და გია ჩამოწყინია.

ერთგან ზურიკომ გზიდან გადაუხედა. კლდის პირას ჰქიდა:

— აქედან უნდა ჩავიდეთ! — ჩამუხლა და ლორილინ კლდეს ნება-ნება, ცოციდ ჩაშეცა. სხვებმაც უსიტყვოდ მიბაბებს. გზის პირას მხოლოდ ვანო და გია დარჩნენ.

— ჲა, რაღას უყურებთ? — ამოსძახა ზურიკომ, — ჩამოდით!

— ჩადი, გია! — ხელი უბიძგა ვანომ.
 — ვერ ჩავალ!
 — ჩადი, თორემ, ზურიკო დაგსჯის!
 — მანც ვერ ჩავალ! — თავი გააქნია გიამ.
 — რაღას უდგენართ, გელოდებით! — აქა-
 რებდა ზურიკო.

ვანო კლდეს გადაადგა და ჩასვლა დააპი-
 რა, ნაბიჯიც გადაადგა, მაგრამ უცებ გადაი-
 ფიქრა, უან დაიხარა და ზურიკოს ჩასძაბა,
 არც მე ჩამოვდიგრო. ქვემოთ მიწებს სიცი-
 ლი წავდათ.

— ჩამოდი, თორემ, ხომ იცი! — მუშტი
 მოულერა ზურიკომ.

— არ ჩამოვალ! — გაჯიუტდა ვანო.

ზურიკო შებრუნდა და წავიდა. ბიჭებიც
 გაპევნენ.

— რატომ არ ჩახვედი? — ჰეითხა გიამ, —
 შეგეშინდა?

— არა, მარტოს ხომ არ დაგროვებდი?
 წავიდეთ!

— არ დაეუცადოთ?

— არა, ზურიკო თავდაყირა დამკიდებს,
 ან რაღაც უძლეურებას გამოიგონებს, ბრძა-
 ნება რომ არ შევასრულე!

— როგორ თუ დაგურიდებს? ეგ რაღა თა-
 მაშია? ადგენ და, მამაშინს უთხარი!

— მამა არა მყავს...

— დედას უთხარი!

ვანომ ნალვლიანად ჩაიღიმა და ყრუდ ჩაი-
 ლამარეა.

— არც დედა მყავს, ბებია მყავს...
 გიამ მხოლიდ ახლა შენი შნი, რომ ვანოს
 დაეგრძებული შარეალი ეცვა.

მეორე დღეს ვანო და გია წყაროზე მანც ც
 ხავიდნენ. ბიჭებიც უცლებლივ იქ იყვნენ.

— ქათ ქელო! — მიუბრუნდა ზურიკო
 გიას, — შენ ჩვენთან ვერ გამოდგები, შეგი-
 ლია, წახეიდე!

ბიჭებმა გადაიხარხარეს.

— ყველაფერი ჩემი ბრალია, — ჩაერია ვა-
 ნო, — გიას მე ვუთხარი, არ ჩახვიდე-მეთქი.

— გასაცემია! — თქვა ზურიკომ და ბიჭებს
 მიუბრუნდა:

— ვინც ახლა ამ ჯაგნარში შეძრება,
 ყველა ნატერა აუსრულდება.

ბიჭებმა თვალები დააქციტეს და გაოცებუ-
 ლები ზურიკოს მიაჩერდნენ.

— არ გეხუმრებით! ხომ ხედავთ, რა შარ-

ვალ-ხალათი მაცვია! აქ შევძერი და ვინატრე, —ამისრულდა თუ არა!

— აბა, ჰა!—ხელი ასწია ზურიკომ, —ჯერ ვარო შეძრებს. ნახეთ, როგორი შარვალი აცვია!

შეთაურმა ვანოს ხელი მოავლო და ჯაგ-ნარისკენ უბიძგა.

— დამანებე, არ მინდა! — გაუძალიანდა ვანო.

— როგორ თუ არ გინდა, იცი, რა შარ-ვალ-ხალათი გეჩნება! — იცინდა ზურიკო.

— არ მინდა, დამანებე თავი! — ატირდა ვანო.

შეთაურს წინ გია გადაუდგა. ზურიკომ ვა-ნოს ხელი შეუშვა და გიას მიაჩერდა:

— შენ რა გნებავი, ქალაქელო?

— ვანოს თავი დაანებე, ჯაგნარში მე შევ-ძრები!

— შეენ? — სიცილი წასკდა ზურიკოს, — აბა, ვნახოთ, რა ბიჭი ხარ, მიდი!

გია უხმოდ შებრუნდა და ჯაგისაკენ გას-წია.

— ეგრე არა, ქალაქელო!

— კარგდ ჩაჯექ, კარგად! — უყვიროდა ზურიკო. გიას ზურგი კელებბმ დაუაწერეს, მაგრამ მაინც წარბშეუხრევლად და ამაყად შეპურებდა თავზე წამომდგარ მეთაურს.

— შენც ეგრე იჯექი? — ჰეითხეს ცნობის-მოყვარე ყმაწვილებბმ ზურიკოს.

— მეტი საქმე არა მქონდა. კი არ გავგი-ჩებულვარ! — გადაიხარხარა ზურიკომ და ჯაგ-

ში გაყურსულ სტუმარს ნიშნის მოვებრი გადახედა.

გიას მთელი დამე თვალი ატელეტურებები. ეწვოდა დაკარული ზურგი. დილით, კარა-დიდან თავისი ახალთახალი შირვალ-ხალა-თი და ფეხსაცმელები გამოილო, ქალალში გაახვია და წყაროსაკენ მოძექსილო.

— როგორი ხარ, ქალაქელო? — ჰეითხა ზუ-რიკომ მისელისთანვე; — აგისრულდა ნატუ-რი?

— დიახაც, ამისრულდა, მაგრამ მე ჩემთვის არ მინატრია!

— აბა, ეისთოს?

— ეისთოს და ვანოსთვის, წესით ხომ ვა-ნო უნდა შემძერალიყო ჯაგში! ჰოდა, აუ-რულდა, რაც ვინატრე.

გიამ ქალალდი გაშალა და ახალო-ახალი შარვალ-ხალათი და ფეხსაცმელები ვანოს ხელებში მიაჩინა.

— ეს, მექ, გია?

— ჰო, შენი ვანო, შენი!

გაოცებული ბიჭები ხან გიას გადახედავდ-ნენ, ხან ვანოს.

— აბა, ჩადექით მშერივში! — ვითომიც არა-ფერი მომხდარაო, ისე დაიძახა ზურიკომ, მაგრამ არცერთი არ განძრეულა.

— არ გესმით?! — გაოცებით და მუქარით გადახედა ბიჭებს, მეტაურმა.

— არა! — გაისმა პასუხად, — ჩენენი შეთაუ-რი, დღეიდან, გიაა!

მეუღლებელი

თავაზ ჯიგავავილი

ნაზარები რევაზ ცეცხლიშვილი

შეაჩენ ჩემია მეგობარმა ერთი პატარა ბიჭი გამაცნო, — მეზობელიაო. ასე რვა წლისა იქნებოდა. მეგობარმა საიდუმლოდ გამანდო: — ზარმაცი და ყყოლოჩინა ვინმეა, ერთოთავად ჩიხუბის მიზეზს ეძებსო.

— რა გქევა? — ვკითხე ბიჭს.

— ვანო.

— ხალათი ვინ დაგახია?

ვანომ ამათვალიერ-ჩამათვალიერა და მერე დახეულ ხალათზე დაიხედა:

— წელან გაღმეღლებთან ვიჩებე და იმათ დამახიერე.

— რატომ იჩხუბე?

ბიჭმ კეფა მოიტანან:

— რა ვიცი, ატენილები იყვნენ.

— იქნებ შენი ბრალი იყო?

ვანომ შუშყიანი თითო ტუჩებზე მოისვა და წისასელელად გაიწია.

— უენ აყეაცობას მამაშენს ვეტყვი, — და-მუქრა ჩემი მეგობარი.

— არა, მამას ნურაჟურს ეტყვი, — ვთხოვე მე-გობარს. ვანომ უწლოდ შემომჩედა. — ეგეც არ იყოს. დაბეჭდებით რა გამოვა, — გავაგრძელე

მე, — ბიჭს გული ერჩის და ლონე, ამისთანების-თვის, თუ კარგად ისწავლეს და წესიერად მოი-ქცინენ, ჩემი ფოლადსადნობი ქარხანა ზედგამო-ჭრილია.

— ქარხანა, სადაც ფოლადს ადონებენ? — თვა-ლები გაუფართოვდა ვანოს.

— ქარხანა! თუკი კარგად ისწავლი და აყალ-მაყალს მოეშეგები, წინ რა დაგიდგება!

— იყარებებს? — დაეჭვდა ჩემი მეგობარი.

— სკოლას რომ დაამთავრებს, იყარებებს; მა-შინ ლონეც მეტი ექნება და შეკუაც. მხოლოდ ხუთბზე უნდა ისწავლოს, ქარხანაში მაჩანჩა-ლებს არ ვიღებთ.

— მაგას რალა თქმა უნდა, — გერი დამიკრა მეგობარმა, — მეგრამ ეს თუ ჭირვი ჩავარდება, არა მონია.

ვანომ წევნით შეხედა ჩემს მეგობარს, მერე რატომღაც ხალათის დახეულ ადგილას ხელი დაიფარა და ზურგი შეგვაძლია. ჩვენები არ მოუ-ხედას, ისე მყოთს:

- მართლა მიმილებთ ქარხანაში?
- რატომაც არ მიგიღებთ.
- მობრუნდა და თვალი გამისწორა.
- რაც იყოს, იყოს,—მთხოვა მეგობარმაც,—თუ გამოსწორდა, დაეხმარე!
- ქეთილი და პატიოსანი,—ვანოს მხარზე ხელი დავადე,—თუ გინდა, მაგაშენს ვთხოვთ და ხვალ ქარხანას დაგათვალიერებინგა...
- მარტენის ღუმელსაც ვნახავთ?
- მარტენის ღუმელსაც.

მეორე დღეს მე და ვანო ქარხანაში დილით ადრე მანქანით მივგრიალდით. იქაურობას დილის მზე დანათოდა. ვანო გაშტერებული შეპუურებდა საამქრობისაკენ მიმავალ კუნთმაგარ, სახეგარუკულ მეფოლადეებს, მგლინავებს, მილ-

მგლინავებს, ხოლო, როცა მარტენში შევეღირ და ფოლადის ნიაღვარმა გადმოხუმებულ სამართლებულების მიმსახურ დარჩის.

შუაღლისას საამქროდან გამოვედით. ვანო უხმოდ მომყვებოდა და წამდაუწუმ უკან-უკან იხედებოდა.

- მოგეწონა?—ვეითხე მე.
- ძალან მომეწონა.
- შეღმართზე რომ ამოვედით, შეჩერდა და მარტენს გახედა.
- სკოლას რომ დავამთავრუნ, მართლა მიმღებთ ქარხანაში?
- ორიანებს გამოსწორება უნდა.
- გამოვასწორებ.
- აღარც იჩინუბებ?
- არა.

— აბა, ვნახოთ, ალილო და ხვალეო. კარგა ხანია ვანო აღარ მინახავს, მაგრამ ჩემი მეგობრისაგან ვიცი, რომ ერთი სანაქებო ბიჭი დამდგარა და მეფოლადეობაზე ოცნებობს.

სამუღლო

საქართველო
განაკვეთი

თორთილ ეპიკებად

ნამდგილ ქართველს საქართველოს
ბედი მუდმ ადარდებდა.
მისთვის ეჭელაფერი იყო,
სამშობლოსთვის თავდადება.

ნამდგილ ქართველს მსგავსი მხარე,
დღესაც არსა ეგულება.
მისთვის ეჭელაფერი არის,
მოაძელ მიწის ერთგულება.

ნახატები თემა ჩირიავილისა

ნეონი დედამარაში

რენტაგელის გამზირიდან,
ვაკიდან თუ ვარდზიდან,—
საიდნაც არ შემსედავთ,
უოველ მხრიდან ლამაზი ვარ.

აი, ნახეთ, საბურთალომ
ტანი როგორ აიყარა.
ნახეთ, მტყვარზე გაძმიდგარი,
მეტენი და ნარიებლა.

ნეტავ წერთვის, საღმოსანის,
მთაწმინდიდან გაცემირინათ,
გებრინებათ, ვარსკავლაშები
სტრ მიწაზე დაცვენილა.

რენტაგელის გამზირიდან,
ვაკიდან თუ ვარდზიდან,
საიდნაც არ შემსედავთ,
უოველ მხრიდან ლამაზი ვარ.

БАҒДАДЫЛЫС ДІСКЕНОДАС

— Ең үйнөрдің мәң ар миңді!
Жыныш мәлдегір мәтіншілік дән...
Ра күрдің жақтағын,
Жаралған қадамдардың шақтасын.—
— Қыз, Ра міндағы?
Ра бірнеше қадар үзіншігі?—
— Енің, Ра үйнебі! Түң ін миңді,
Раңай қадар қарыншы!

ДАҒДАЛЫЛЫС ДІСКЕНОДАС

— Қоюншың күштің, түштің үйін,
Ан ғылғындың даңында!
— Қоюншың түң ғанағын,
Ганағыншың даңында!

ବେଶାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଦମାଟ ବେଶମରଜନ

ପିତାଙ୍କ ପାତାଙ୍କାଙ୍କି

ମାମା କ୍ଷେତ୍ରକୁଣ୍ଡଳ
— କ୍ଷେତ୍ର ଗର୍ବର,
କାର୍ତ୍ତିକ ହେବାକ,
— କାନ ଗୁର୍ଜର୍ରୁଦ,
— କାନ କର!

ବେଶାର୍ଥୀ ପାତା

ପାତା-ପାତା-ପାତା-ପାତା-
ରାତାରାତା-ରାତା-
ଅଧିକାର ଧା ପାତାପାତାନ ରେଖାତା-
„ମେଲାଇବ,
ନାକେତ ତାତାପାତା ପାତା!“

ପାତା ପାତାପାତା

ପାତା ପାତା,
ପାତା ପାତା,
କାମି ପାତା,
ତତକି ପାତା,
କାମା ପାତା ପାତା!
ପାତା ପାତା ପାତା,
ପାତା ପାତା ପାତା,

ԻԱՍ ՑՅՈՒՅՑԻ ԱԼԱՅՈ?!

Ճշկմի ծանրիւմի

մայզալա եղանակութանք գույ դասցենքի շքը
սկովու և գործութիւններու լամաշի պլայատի ցայրա.
Ֆրմու նաժամա յետա, յետա—հյունոցի, Շոյա-
մո յո վուտուղու աեռցետ յիշերա: „Ի՞նչ ամենը
յուղահամու լուտոնու Շեցալոց ծածկալու մարդուն
հյունութիւնունքի՞ւն:“

Յուղալու լուսուն ոյժութիւնը ու պլայատի
մալիչ գանցեցրես. յայցարուցին ան յեմքը
տացունու ցանեցալուցին եղանակութանքը և —
յետոնիս, տամունսա և լուս մայութես.

յացունեցիս սայլասու ոտանի մըուրց սահուլ-
քը. Ֆագարինք մալիչ յուցար ոյ աեցլա, յամա-
չյեցատ, հոմ մատու եղանակութանքին პոռներուլ
հանիմ գույ սամամուլու տմուն յմուրուն—անմը յո-
հուլունուն սանցը ոյ այտ մըուտքեցրուն.

յետոն, լուս և տամունս ոյժութիւնը յո յու-
թիւն յեցրեցն. ուշրմի յահունու յեցացրուցը բլաջ
միգունունքն. ոյցը յունիչ յուտերէս ոյժութիւն-

լունքն, հոմ նայուալ-մարդուն հյունոցի թուրլցու
ունինիւն յեցրեցն. հյունոցի ույց աղցոլցեցն
ցառունուն, սագաւ մալիչ նյուարու մցուրտասու վալու-
սելունուն.

ածլա ոյ յայցալու լուսուն և յառօծեցա. մը-
թառնա մալիչ մըլլուս, մացիամ յությաց թուրլցուն
ած, հա յայցարունու, —տվյա յետոնուն, —պոռնե-
րուն յո յահու յացրուցը. „նայուալ-մարդուն
մացուստիւն—պոռներուլու հրալսեցի!“ — այտուն
հյունու յեցունու պոռներու մովունքըն:

ոյժութիւնը մարդուն յագանցեց և այս յունքն սուրծունու դաշնեցն.

միչ հոմ յագանչանու, սկովուն յունուն լուտու-
նուն յահունու միցընու յինց ուցա, համիցընու պոռնե-
րուլու հանիմու արու սկովունու. ու ոյց մայզա-
լա եղանակութանքը յունդա յամուցանցեցն, ամա-
դա աթ հանիմա յամահայցու, հոմ յունուն პոռնեց-
յալունու ոյժութիւնը յամունցնեցն, առ ու հա-

მოქმედდა და ვის რა; ლითონის ათასნაირი ნატეხი და ნამსხვავევი...

მაყვალა ხელმძღვანელს სახე გაუბრწყინდა:
— როგორ ფიქრობთ, ახლა ვინ შეიძლება გამარჯვებულად ჩაითვალოს? — შეეკითხა რაჭ-მეულის საბჭოს წევრებს.

თამილამ რაზეცული „ხაზე“ მოაწყო და ოქტომბრელთა მეთაურს გონიას საზეიმოდ გა-

დახცა წითელი ალამი. ალამს ასე ეწერა: „მარ-კალ-ამურის მაგისტრალის მშენებლობისათვის ლითონის ჯარის შეგროვებაში გამარჯვებულება“.

იდ, როგორი უოჩალი ოქტომბრელები არიან ქობულეოს მესამე საშუალო სკოლაში. მათ წერილიც გაუგზავნეს ბაიკალ-ამურის რეინგზის მშენებლებს და მოუთმენლად ელიან პასუხს.

მსიახლეობის ლეპსიგი

ბერი გათენავ

ტრაპასა

აქცემს ჰქონდა ერთი კუბი,
ზედ შემოჯდა შავი ბუბი.
— შემომზევთ, თუმც ვარ ბუბი,
ღავისყარი იაღმუბი!

მატრონა

ეს პატარა მატრონა
სხვის ბურთს ღეპატრონა;
იდავეს და იჩტებეს,
არ ღაუთმო პატრონა.

ნახატი ვასახე გალისვილის

Digitized by srujanika@gmail.com

ერთ სოფელში, მდინარის პირას, მშვენიერი თელა-სახლი წამოეკიმათ. სახლი ხუთ ბოძზე იდგა. კველაზე მსხვილს თანამოძენი ხუმრობით დევდაბოძს ეძახინდა.

ერთხელ დედაბორძმა იფიქრა, რაკი დედა-
ბორძმ მცდასიან, ყველაზე მთავარი შე ვუ-
ფილვარო და სიმაგრისაგან განდღნილმა, თა-
ნაბორძმე ბორჯებს დატკინავად გადახედა. იმ
დღეს, დაბარებულიყით, ქარი ამოვარდა,
დაიჭირიალა ოთხმა ბორძმა.

— გავმაგრდეთ, ნურაფრის გვეშინია, ძალა—ერთობაშიაო.—გაამხნევეს ერთმანეთი.

— օ, տյաց պահարքներ, — եթի ամոնութ գրադաբնիմ, — մեր հոգի առ զոյս, տյացը և Հայցի գոճակատ. Թուարարո մոր զար էյ, գրածոնեւ Ծպասուլաւ առ մեջածու!

დღიულად გაიკვირვეს ბოძებმა თანამოძმის
ტრაბაზი; ასეთი რამ ჯერ არ სმენოდათ.

განცემული გადახედვს ერთმანეთს...
მერე ერთმა შეჭყადრა:

— ქალგასაც ერთი ბოძი აქვს შეყვენებული, მაგრამ აბა, ფეხზე დააყვნე. უმაღლესობის გადაყირავლება.

— ერთი ამ წერილსა დამიხედვეთ, აუგდებულა ბენელ კუნძულში და კუპასაც მარიგდება. — დედობომში საცერივით მსხვილი თვალება მრისახანედ დააპირალა.

— ဒေါ်၊ မာရ်တာလုံး အပိုဝင်း၊ — ဂာမို့ကြပ်ပေးဖျော်
အပဲ့လာ မွောက်ရှု ပေးစီ၊ — ပို့ခြင် ဖျော်စာမျက်နှာတော် အကဲ
အကဲဆုတ္တရာတ်၊ အဲ ၅၂၁၂။

— არა, თქვენთან შეგობრობა არ გამომადლებება, წავილ, ჩემს გზას მოვნახავ, — დაიბუუნა დედაბოძმა, გამოეყალა სახლის და გორეა-გორმანის მიღინარეში ჩაგროდა. ძირს მორებისა თუ ქვა-ლორელისაგან ნაშენ ჯების გამოედო და შეტერდა. მიმოიხედა და, დახეთ საკვირველებას: მდინარის ძოლის მთა გაფრთვია, ხევი გაეჩინა და ამ ხევში დაედო კალაპოტი, ჯებირისთვის კი ვერაფერი და-კლოო.

— რამ შეგვაძლებინა მდინარესთან გამკლა-
ვება? — ჰუთხა ჯებირს დადაბოძმა.

— რამ და, მეგობრობის ძალაში: მორი მორს

ამაგრებს, ქვა—ქვას, შლამი—შლამს. ამაშია
ჩვენი სომტკიცე.

დედაბომბა გზა განაგრძო და უფრო საკუთრებულ სანახობას წარწყდა: ერთ კაცს ხუთიოდე მორი ტრივად შეეტრა და ათჯერ უფრო მძიმე ტრირთი დაედო ზედ.

— რამ შეგვაძლებინა ასეთი მძიმე ტურითის
ზიღვაონ? — ახლა ტიკს პკითხა დედაბოძმა.

— მეგობრობის დაღამო!
მართლაც, ერთმანეთს ისე მჭიდროდ მიკროლენებ მოჩები, რომ მათ შუა წვეთიც
ვერ გაერნავდა.

დედაბოძმის სიყვ გზა განაგრძო და ზღვაში
ამოქმდ თავი. ზღვამ რომ გააოცა ეს არა-
უერთი, მთავარი საკიტველობა სხვა იყო: კი-
ბო-განდევილის ზურგზე ზღვის ცხოველი—
აქტინის წამოეციდა და მისაკერძობადა, თანაც
საჭმელს ძმურად უნაწილებდა.

— რატომ დაათვევ ამხანაგსი — ჰქოთხა კი-
ბო-განდევილიას.

— რა ვენა, სიარული არ შეეძლია და
სკომილს ცა ვერ შეულობს. შემშეილი: მოკე-
დეს? ვეხსარები, როგორ შემორი. აბა,
ორ მეტობარი ვა. სამაგიტოდ მტრის თავ-
დასახისაგან მისუას — მაყად უძასესა კიბო-
ანდოდელოაშ.

ବ୍ୟାଗିନ୍ଦ୍ରିଆ ତୁ ଏହା, ଯେବେଳି ସମ୍ବଲିପି; ଯାହାଙ୍କୁ
ମିଳି ଶବ୍ଦଗୀରୀତି ଥିଲାମର୍ଦ୍ଦିଲାଣ ପାଇଁରୁଣିକି ଦ୍ୱାରା
ନାହା, ଯାପିଥା ମାତ୍ରରେ ପିରନ୍ତ ଦାନାଜାରିଗୁ. ଶବ୍ଦଗୀରୀତି
ଥିଲା କିମ୍ବାଲା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶୈଖ୍ୟକାନ୍ଦିଲା. ଏହି ନିଯମ
ଦ୍ୱାରା, ମିଳିବାରୀ ଶବ୍ଦଗୀରୀତି ବିଶ୍ଵାସ ଲାଗାଇବା କିମ୍ବାଲା
ନାହା. କିମ୍ବାଲା ତା ଅନ୍ଧଗ୍ରାହକାଣ୍ଡ ପ୍ରାଣେତିକାନ୍ଦିଲାଣ
କିମ୍ବାଲା ମେଘବନ୍ଦିରାକବାଦ ଉପରେ ତାଙ୍କୁ ଏହା କିମ୍ବାଲା

ଦୀତିବି

ଗୋଟିଏ ପାହିତେଣାଳୀଶ୍ଵରୀ

କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜୁରେବୁକୁ ଧାର୍ତ୍ତର,
ରାଜୁ-ରାଜୁ-ରାଜୁ!

ତମାଙ୍ଗିତ ମିଳିଦ୍ୱୟାକୁ ପାତ୍ର,
ଫାକୁ-ଫାକୁ-ଫାକୁ!

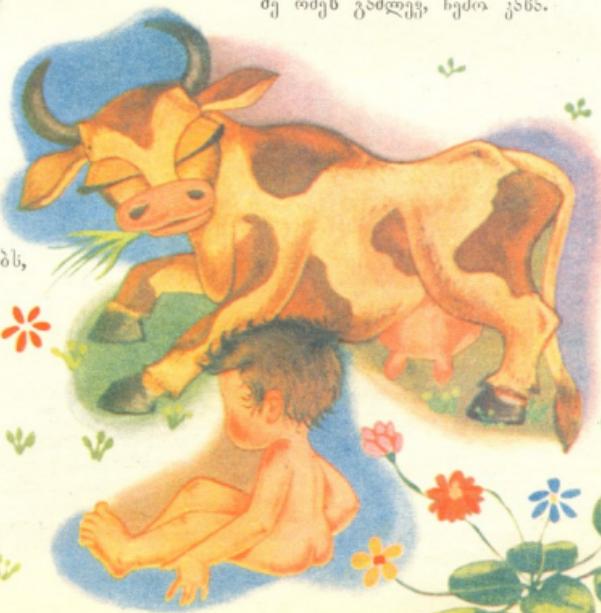

ଦୀତି ଦା କରୁଣା

ବେଳୀ ରାଜିଲାବେଳିପା

— କୁନ୍ତା ଗନ୍ଧିଭ୍ୟଲାଇ,
ମୁଖିଲା ଅପ୍ପବନ୍ଦି,
କୁନ୍ତିତ କୁନ୍ତିତ କୁନ୍ତିତ.

— ମୁଖ ତୃ କୁନ୍ତିତ କୁନ୍ତିତ
ମୁଖ କୁନ୍ତିତ କୁନ୍ତିତ କୁନ୍ତିତ.

ଦୀତି ଦା ପାତ୍ରିବି

ଦୀତିବି ଦୀତିବି

— ଶାବ, ଶାବ, —ଶ୍ରୀମତୀ, ଶ୍ରୀମତୀରୁବ୍ୟବୁ,
ଦାର୍ଢାଦ୍ରୀ ରାଜୁରେବୁ,
କାରାନାଶାପିତ ତରିଦାଲ୍ପୁବୁ,
ଦରାଶୁକଳି, ରାଜିନାଥୀ ରାଜୁରେବୁ,
ତାଙ୍ଗରୁ ମେନିନ୍ଦ କର କୁନ୍ତିମିନ୍ଦ,
ଦାଲନିନ୍ଦ କିନ୍ତିରୁନ୍ଦ,
ଶ୍ରୀର ଦିନ୍ଦ ରାତ ତାଙ୍ଗିନ୍ଦ ପାଶିନ୍ଦ,
ଶ୍ରୀର ଶ୍ରୀର ରାଜୁରେବୁ!

ନନ୍ଦାରୁପି ପାଶିର ନନ୍ଦାଶ୍ଵରିପିଲା

ଓଡ଼ିଆ ଲୋକ୍ ପ୍ରମୁଖାଳୀ

(ମୁଦ୍ରାକାରୀ ରୂପ)

ମହାରାଜ କବିପାତ୍ର

ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ, ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ରା ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ?

ଏହିତ କୌଣ୍ଡି ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ଏହିତ କାହିଁ ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ରାଜୁପ ମିଶ୍ରମୁଖୀର୍ବେଳିବାଟ,
ମନୀଶ କୁଠାବାଟ ଦ୍ୱାରାପ୍ରେତୁଳିବାଟ,
କୁଠାବାଟି ନେଇର ଗାନ୍ଧିବିଲାଙ୍ଗ,
ନେଇରଟି ଦାୟିଶ୍ଵର ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ଦାୟିଶ୍ଵର ଲାଭିଶ୍ଵର ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ଲାଭିଶ୍ଵର ସାବ୍ଦୀପ ଦ୍ୱାରାପ୍ରେତୁଳିବାଟ,
ପ୍ରେତୁଳି ଦ୍ୱାରାପ୍ରେତୁଳିବାଟ;
ଶୈଶବରେ, ରାଜୁପାତା ତାଙ୍କୁଳେବାଟ ଆୟେ:
ଫୋଲାମେବିତ ରମ୍ଭ ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ!

ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ, ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,

ରା ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ?

ଦିଲ୍ଲି ମିନ୍ଦୁରା ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ମିନ୍ଦୁରାକୁ ଗାଢାନୀମା ଯାନ ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ଯାନିଶ ନାମିରାଶ ପ୍ରୟାଣି ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ପ୍ରୟାଣିକୁ ନାମିରାଶ ସାବ୍ଦୀପ ମିଲାରା,
ସାବ୍ଦୀପିଶ ମିନ୍ଦୁରାପ୍ରେତି ପ୍ରକ୍ରିଯାପଦିଲନ୍ତର,
ଶବ୍ଦାବାନ ଯନ୍ମନାଶ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ,
ଶବ୍ଦାବାନ ର୍ଘ୍ୟାଶ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ,
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତର ପଦିଲନ୍ତର

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତର ପଦିଲନ୍ତର

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତର ପଦିଲନ୍ତର

ପ୍ରକ୍ରିଯାପଦିଲନ୍ତର

ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ, ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,

ରା ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ?

ମନୀଶ ମନୀଶ ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ଦେଖି ଦା ତେବିବ ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ରାଜୁପାତା ଦେଖିବ ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ନେଇର ମନୀଶ ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ଅନ୍ତରିକ୍ଷ ଦେଖିବ ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ଦାୟିଶ୍ଵର ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ଦାୟିଶ୍ଵର ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ,
ଦାୟିଶ୍ଵର ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ

ନାମିରାଶ ନାମିରାଶ ପୁନ୍ମୁଖାଳୀ

“ମନେ ଏବ ପାନାଥିବୋ”—

ଶବ୍ଦରୂପ ମାଲ୍ବା ଶବ୍ଦାପଳ୍ପା

ମାତ୍ର ଚାରିମହିଳା

ପତ୍ର, କବତନା?

— ପ୍ରେମ ନେହିମର୍ଯ୍ୟାଳେ ଜ୍ଵଳାଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ,
ଇନ୍ଦ୍ର, ରାତ୍ରିନୀଳ, ବିନ୍ଧୀର ଲ୍ଲେଖିଲେ?
ମମିରିନୀଳ, ରନ୍ଧି ଫଳ୍ପତଳିଶିଳକ
ଏବ ପକ୍ଷିଗୁଡ଼ିକ କାନ୍ଦିଲଙ୍ଗିଲେ.

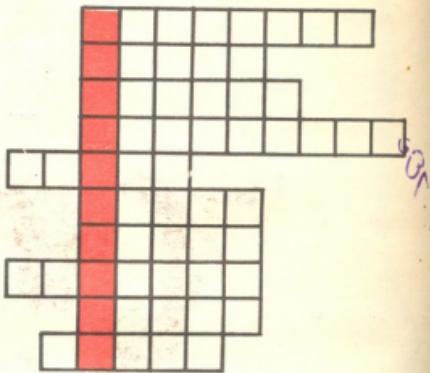
କେ ପ୍ରେମମାତ୍ର

କାହିଁବିନିବିନି କୃତ୍ତିରିନି
କୃଷ୍ଣ ପରମପାତ୍ର ମୃତ୍ତିର,
ରାଜୁ କାନ୍ଦିଲିନି ଗାନ୍ଧିତିର,
କୁମୁଦ ଶିନିବାରିନି.

ԱՅՆԱԿԱՆԱ

Եղանակ յիշու մենք ճարտարու—
ապահարը բալոր,
յշտու նշանիս ազգ դա
յշտու մը ըստ—լաված.
մամպամ դա խաղնամաց
ըալութենի՞ն տուրա-տուրա.
մամ ըմբարն օդարիցն ընդաւա,
չի՞ն ամուսնու զատա՞մի?
Մատա այսկառապու

ԾԱՎՏԱՔԱՐԵ

Վարդուղու Շջիրացքի Մեցքետ եղուս սանցելու-
ծոտ, ուր, հոմ զերած Շջիրացքի մոցուցու
հիզնու սամշումուն սանցելուցուցքնու.

Մեցքանոն յ. Ծանձուղուս հառնուս, եռու. Ցաղատուս
կյուղուս մոսիցացլում ուրոն յաձանացցի.

ԸՆԿԱՆՈՒ

Ճ

Ճ

Ճ

Մեցքանոն յացքուս հառնուս եռու. Ցանձիս կյուղուս
մոսիցացլում աչա ծցրոցցի.

ელითა ზემოარა

შოთა ხრუბალი

ჩამოთოვა გორები;
სერები და ქოლები,
მელავ თვალებნაბავ,
ვიცი, არ დალონდები;
მიაღები საქათმეს,—
როგორ გასძლებ გარეთო,
ქათმებს ყელს გამოუწევ;
— თქვენთან შემაფარეთო.

ნახატი შედევრისას

19705

შოთარის რედაქტორი ვ. შახანან ვაკავაშვილი

სატელევიზიო კოლეგათა პროდანის 30-იანი, ლილია ურამი, ვაკავადა ვიკილივალი. ჭიდვის ვაჭრის მომისაბლიუდი (3/3, შედევრი). ვალემ იცავდა იმ (სამ. რედაქტორი), რომელიც დაინიშავდა.

ხა. ლომ ცა-ხა და ქ. ი. ლეიტინის სახელმისამართის სამსახურის რესპუბლიკური საბჭოს ტურნირის ურადვებულის გამოცემის 48-ე წლილი.

ტერეზა ტერეზა 8. რიმიტვილი

ხა. ქ. ც. ც. ა. გამოცემის მდგრადი

Издательство
ЦК КП Грузии

შინაგანი: რედაქტორის, გამოცემის მდგრადის, სატელიკონის, ლიტერატურული უნინის, 14. ტელ.: მო. რედაქტორის — 93-41-30, 93-98-15, გ/ქ. პრიფიქსის — 93-10-32, 93-98-17; სხვ. რედაქტორის — 93-98-18; კანონი. — 93-38-19; სამსახურის — 93-98-16.

გვ. 400 მართვისადაც 21/XI-74 წ., ეფუძნებულია ფინანსურით 21/I-75 წ., ვალიდური ზომი 60×60^{1/2} ფრ. ნო. ურუ. ქ. ქ. ტელეფონი № 4212. „Дика“ № 2, სა გრუზინო ქართველობა, ფუსი 20 ქა.

"**Клоун**" — наст., кукольник лялькарник, 7 лін. **Клоунато**,
"клоунат" — наст. вигляд, одяг чи маска, 5 лін. **Клоунатко**,
"клоунатко" — наст. вигляд, одяг чи маска, 5 лін. **Клоунатко**,
"клоунатко" — наст. вигляд, одяг чи маска, 5 лін. **Клоунатко**,
"клоунатко" — наст. вигляд, одяг чи маска, 5 лін. **Клоунатко**.

"**Квітка**" — наст., квітка, 6 лін. **Квітка**, 6 лін. **Квітка**,
"квітка" — наст. вигляд, 6 лін. **Квітка**, 6 лін. **Квітка**,
"квітка" — наст. вигляд, 6 лін. **Квітка**, 6 лін. **Квітка**.

76055

